

V NAŠI DRŽAVI.

Posvetovanja pri kralju. Kralj je poklical k sebi voditelje vseh strank, ki tvorijo sedanjo vlado. Ker imajo te stranke itak večino, zato se posvetovanja niso vršila v tem smislu, kot opozicija pravi, da bi se ta vlada zamenjala z drugo, pač pa so se vršila posvetovanja zaradi skupščinskega dela in predpriprav za desetletnico proslave ustanovitve naše države ter kako pritegniti k temu tudi hrvaški narod.

Kralj pride v Zagreb, to novico so raznesli hrvaški listi. Dejansko želi kralj, da tudi osebno poseti Zagreb ob praznovanju desetletnice naše države. Kdaj in ob kakih prilikah da pride, še ni določeno. Kraljev obisk v Zagrebu bo razburjene Zagrebčane precej pomiril.

Narodna skupščina delal Narodna skupščina se je te dni sestala, da pripravi in izglasuje nekatere važne gospodarske zakone. Tako pridejo na vrsto razne trgovske pogodbe z zunanjimi državami, zakon o kmetijskih kreditih, zakoni o ureditvi denarnega poslovanja potom čekovnega urada, menic itd. Poleg teh pa so predloženi še drugi važni zakonski osnutki.

Novo predsedstvo narodne skupščine. Dne 20. oktobra se začne redno zasedanje narodne skupščine. Ob tej priliki se izvoli kakor to zahteva poslovnik, novo predsedstvo. Kdo bo novi predsednik, se zelo ugiba. Kot prvi tajnik bo najbrže izvoljen naš poslanec Bedjanič.

Kmetijski zakon kot zakon o razdolženju kmetov, vinski zakon, zakon o živinoreji in drugi so sedaj predmet temeljitih razprav v odsekih, da se čimprej predložijo narodni skupščini.

Opozicija je — doma! Poslanci radičevske in samostojnodemokratske stranke so ostali pri tem zasedanju doma. Pač pa so prišli v skupščino zemljoradniki, Nemci in tudi socialistični samec Petejan. Ta je stavil na ministra pravde vprašanje zaradi urednika »Slovenskega Gospodarja« g. Januša Goleca.

Nettunske konvencije je kralj podpisal. Ker je narodna skupščina te dogovore, ki jih je svoj čas sklenila naša država z Italijo, sprejela, jih je sedaj kralj podpisal.

Naši poslanci gredo na Češko. Naši jugoslovanski poslanci odidejo koncem tega meseca na Češko. Od Jugoslovanskega kluba sta poleg gg. Žebot in Štrcin.

Revizija ustave — to je danes še najbolj resna in stvarna zahteva Hrvatov. Dejstvo je, da bi se to doseglo, ako bodo zastopniki hrvaškega naroda končno prišli do spoznanja, da do sporazuma mora priti in da naj tvori podlago sporazuma — revizija ustave.

Venzelos v Beogradu. Iz Pariza je prišel Venzelos v Beograd, kjer je bil sprejet od kralja, od dr. Korošca in od zastopnika zunanega ministra dr. Šumenkoviča. Po dvednevnih pogajanjih se je končno sestavila splošna prijateljska pogodba. O razširjenju svobodnega prostora v solunski luki se bodo pogajanja še nadaljevala.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Bolgarskem se dalje streljajo! Makedonstvujuči so v takem medsebojnem sovraštvu, da so se začeli kar na ulicah streljati. Preteklo soboto je bila med njimi prava poulična bitka. Več ubitih in ranjenih, to je pri teh ljudeh nekaj vsakdanjega.

Albanski kralj — bi rad nevesto in sicer katoličanko, princeso italijanskega kralja. To je tudi želja Mussolinija. Ali italijanski kralj se je branil, ker je Zogu — mohamedanec. Pa je Zogu takoj voljen postati katolik, samo da dobi nevesto. Tako katoličanstvo bo pa toliko vredno, kakor italijansko prijateljstvo.

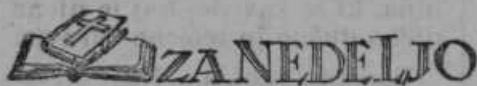
Italijanska vlada — zoper slovenski narod. Fašizem upa, da reže zadnje korenine slovenskega življenja v svoji državi. Ko je uničil prosvetne in gospodarske organizacije, se je pa spraval še nad — cerkvene. V svoji drznosti je šel tako daleč, da je odpravil slovenski verouk v šolah. Ker slovenski duhovniki nočejo učiti verouka v italijanščini, ga uče učitelji. Slovenski duhovniki pa zbirajo decokrog sebe po šoli v cerkvah, na tratah, ali jo obiskujejo na domu. Toda fašizem se silno vara, ako misli, da bo na ta način uničil slovenski narod na Goriškem in na Primorskem. Tam teče Soča in tam počiva Gregorčič, a njegova beseda je živa: »Tedaj, Soča,

čez bregove stopi in tujce, zemlje lačne — vtopi!»

Francija se bo spametovala. Francoska država je bila do sedaj edina v Evropi, ki je bila Cerкви potem državnih postav tako sovražna, da ni dopustila cerkvenih redov v državi. Vedno bolj odločen nastop katoličanov na Francoskem v politiki pa že kaže lepe uspehe. Štirim cerkvenim redom je francoska vlada dovolila naseljevanje ter jim sklenila povrniti premoženje, ki se jim je svoj čas ugrabilo.

Konkurenca na morju se vedno bolj kaže. Tajen dogovor med Angleško in Francijo je res »kupila« Amerika za 10.000 dolarjev. Ta dogovor je uredil vprašanje, kako se ti dve državi oborožujeta na morju. Amerika se je tega ustrašila. Pa je tudi začela. Zdaj se deluje na to, da še Italija pristopi k dogovoru Angleške in Francoske. Tako bi se ustvarila na zapadu Evrope nova zveza velikih držav. Srednja in južna Evropa bi bila iz malih držav in neoborožene Nemčije, na zapadu pa Rusija. In če hoče Amerika zmago na morju, bo nahujskala Rusijo nad — Evropo!

Evropa in ostali svet si nista več tako različna dela kot svoj čas. Evropska kultura je v te kraje prinesla napredek hitro, kakor se ni pričakovalo. Moderna tehnika je zadivila na rode vseh delov sveta. Danes najdemo v Aziji, Afriki, Avstraliji vse najraznejše kulturne in tehnične pridobitve. Ti narodi pa so dobili še nekaj, česar preje niso imeli: narodno zavestnost in željo po narodni samostojnosti. Zato ni čuda, da ti narodi danes dvigajo glavo, da hočejo svobodo. Politika kolonij se bo tekom desetletja bistveno izpremenila. Evropa ne bo več gospodarica sveta!

Grd madež.

Grda, žalostna napaka tolikokrat kvaril in omadežuje naše vasi, naša sela, naše življenje. Dolgoletna strupena sovraštva, brezobzirno preganjanje nasprotnika, pravdarstvo, ki ne more živeti brez sodnije, je ta madež.

Kako sovraštvo omadežuje človekovo dušo! Slišim, kako človek, ki nosi sovraštvo v svoji duši, obsoja svojega žalivca, svojega nasprotnika, kako je hudoben, podel, ničvreden. Pa bi mu lahko rekel človek: »Prijatelj, kaj vidiš iver v očesu svojega brata, bruna v svojem lastnem očesu pa ne vidiš! Le poglej v lastno srce! Pomisli svoje tako zagrizeno sovraštvo, svojo željo po maščevanju, svojo škodoželjnost, svojo nevošljivost, pomisli vse svoje naklepe zoper njega, svoje besede, ki jih govoriš o njem, vse svoje žalostne korake in spletkarije zoper njega! Ali se zavedaš, kako vse to kvaril tvojo dušo, ali vidiš, da nisi nič boljši kakor tvoj nasprotnik, če ne še slabši, da ti vse

ono, radi česar tako obsojaš svojega nasprotnika, nosiš v lastni duši, kako si ti vreden iste obsodbe, kakor tvoj žaljivec in nasprotnik?

Velik madež je sovraštvo, saj zabriše in vzame človeku njegov krščanski značaj. Krščanski biti se pravi po svojem mišljenju in življenju biti podoben samemu Bogu. In Kristus nam je postavil za vzgled Boga ravno radi njegovega odpuščanja in ljubezni žaljivcev, ko je govoril o oni veliki pridigi, s katero je oznanil svetu novo življenje v duhu božjem: »Slišali ste, da je bilo rečeno: Ljubi svojega bližnjega in sovraži svojega sovražnika! Jaz pa sam pravim: Ljubite svoje sovražnike; delajte dobro tem, ki vas sovražijo, in molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci vašega Očeta, ki je v nebesih; zakaj on veleva svojemu solncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi, ter pošilja dež pravičnim in krivičnim.« Krščanski biti se pravi, hoditi za Kristusom, ne samo na zunan, temveč v globinah svoje duše. Kako pa je Kristus ljubil svoje sovražnike, kako jih je hotel zbrati, kakor koklja zbira svoja piščeta, kako je jokal nad njihovo zaslepljenostjo

in nesrečo, kako je umirajoč molil: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« A koliko tega duha Kristusovega, tega duha božjega nosi v sebi oni, ki sovraži svojega bližnjega? Kako tak človek, ki živi v sovraštvu, ni več krščanski niti v svojih molitvah, ko veliko krščansko molitev: »Oče naš, odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom«, moli le še samo z ustnicami, ne pa v duhu in resnici, kakor je učil Kristus. Kolikokrat je ravno sovraštvo v srcu krivo, da človek sploh več ne moli, da ne prejema več svetih zakramentov, ali da jih prejema nevredno, da se čisto loči od Boga!

Žalosten madež je sovraštvo, ker rodi tako žalostne sadove. Koliko dolgoletne jeze, žalosti in nemira rodi sovraštvo, ki se je zajedlo v dušo, koliko grehov zraste iz njega! Kako postanejo radi sovraštva razdivjane cele družine, cele vasi in leta ter leta trpijo ob tem! Koliko premoženja požre večkrat to trmasto sovraštvo, kolikokrat je krivo, da poje po naših krajih boben, da pridejo cele družine ob vse! In kolikokrat je to celo morje gorja samo radi malenkosti, ki še besede ni vredna, a jo je razpihal napuh in nespametno samoljubje v tak grozen ogenj. In kolikokrat tako sovraštvo, ki se je zajedlo enkrat v dušo, ne ugasne niti ob svitu mrtvaške sveče in stopi duša tja na oni svet polna sovraštva do svojega bližnjega, pa jo zadene usoda kakor hlapca, ki ni hotel odpustiti svojemu sobratu in ga je pustil njegov gospodar vreči v ječo, dokler ne poplača vsega dolga. Kako silno resno se glasijo Kristusove besede: »Tako bode tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih src« in kažejo usodo nespravljivega sovraštva tam v večnosti!

To je sovraštvo. Žalbog, da ga je med nami toliko, še bolj žalostno je, da se jih toliko ob svojem dolgoletnem sovraštvu ne zaveda, kako usodno je to, da je sovraštvo ravno tako nekrščansko, kot krivica, nečistost, nezmernost, da tudi o njem veljajo besede sv. pisma, da taki ne bodo videli nebeškega kraljestva. Nič ne velja izgovor: »Ne morem drugače, ne morem odpustiti.« Če bi ta izgovor veljal tukaj, bi veljal pri vseh drugih grehih. Res se nespametni napuh in razaljeno samoljubje branita odpustiti, a veljajo tu besede, ki jih je Bog govoril sovražnemu Kajnu: »Tvoje poželenje naj bo pod teboj in ti gospoduj nad njim«, veljajo besede Kristusove: »Kdor hoče moj učenec biti, naj zataji samega sebe.« Če bi pa povprašal takega človeka, ki nosi v svoji duši sovraštvo: »Koliko si si resno prizadeval, da bi obvladal sovraštvo, koliko si za to že molil, koliko si za to že prejel sv. obhajil, bi ne vedel in ne mogel dati odgovora. Ne more odpustiti, ker noče. — »Vojsko vojski«, tako se je glasilo po prestanih grozotah svetovne vojske. Za nas pa naj bi v vsem našem življenju veljalo geslo: »Sovraštvo sovraštvu!« Naj bi iz naših vasi, iz naših krajev,

iz vsega našega življenja izginil ta nekrščanski madež! Naj bi izginil ves nemir, vse solze, vsa nesreča, ki jo rodi sovraštvo in naj bi vsi skušali oni »blagor«, ki ga je spregovoril Kristus krotkim in miroljubnim.

*

Velika naloga katoličanov. Katoliški škofje v Nemčiji so izdali skupen pastirski list, v katerem toplo pozdravljajo prizadevanje za mir v smislu navodil papežev Benedikta XV. in Pija XI. Katoličani, pred vsem katoliška društva in katoliško časopisje, naj to prizadevanje po svojih močeh podpira. Kakor pri naših oltarjih nikdar ne umolkne velika prošnja: »Daj, Gospod, mir v naših dnevih«, tako naj katoličani vztrajno delajo na to, da se zunaj v življenju pospešuje mir, da se zabranjujejo nespozumljenja, da se odpravlja sovraštvo med posameznimi stanovmi, da se naučimo biti pravični tudi drugim narodom.

Prav se mu je zgodilo. Brezvestni in propadli ljudje delajo ogromne dobičke s tem, da zalagajo in prodajajo umazano, nesramno berilo, s katerim se zastruplja na tisoče, pred vsem mladih duš. Takih založnikov imajo posebno na Nemškem veliko. Katoliškemu mladinskemu združenju v Stuttgartu se je posrečilo nabrati zoper nekega takega založnika v Berlinu toliko obtožilnega materijala, da ga je policija zaprla, njegovo umazano pa zaplenila. Zapor je primeren prostor za vse take, kajti, če morajo v zapor ubijalci in morilci teles, zakaj ne bi morali tja tudi ubijalci duš. To mladinsko združenje je od policije tudi zahtevalo z 900 podpisov, da se ne smejo nalepljati pohujšljivi lepaki in da se ne smejo na javnih prostorih, kakor na kolodvorih itd., prodajati umazani spisi. To je pač mladina, ki se zaveda, kaj je njena čast, njeno dušno in telesno zdravje.

Verska vzgoja. Na Poljskem so imeli meseca julija krščanski učitelji svojo letno zborovanje. Na tem so posebno povdarili, da se mora vzgoja otrok, če naj bo uspešna, vršiti na verskem temelju. Združenje je tudi naložilo svojim članom dolžnost, da opozarjajo tudi starše otrok na vrednost in potrebo verske vzgoje.

Dobrotnik ubogih. V Trevignanu na Italijanskem so postavili dne 12. septembra spomenik duhovniku Tomažu Silvestru. On je bil na Italijanskem prvi, ki se je že v 18. stoletju začel zanimati za gluhoneme otroke in jih začel poučevati ter vzgajati.

Vesela rast katoliške Cerkve na Angleškem! Kako vedno raste katol. Cerkev na Angleškem, kaže sledeči slučaj: V predmestju velikega mesta Birmingham so te dni posvetili veliko župnijsko cerkev sv. Družine. Ta župnija je bila ustanovljena l. 1901 in je imela za službo božjo le malo dvoranico pri neki trgovini. Število vernikov je v teh 27 letih tako močno naraslo, da so morali postaviti prostorne cerkve.

Na naslov železniške direkcije v Ljubljani! Prebivalci Sotelske doline se obračamo ponovno na naslov s pozivom, da konečno vendar že uredi prometne razmere na progi Grobelno—Rogatec in odpravi nesmiselno spremembo voznega reda, ki je bil uveden s 1. oktobrom t. l., ali pa nam naj vsaj pojasni, čemu odhaja popolnanski vlak iz Mestinja že ob 12.50 uri? Na čigavo željo in komu v korist? Dotičnemu, ki bi prišel rad čim preje in čim cene v Celje ali v Maribor, prav gotovo ne, ker mora potem čakati na Grobelnem dve uri na zvezo hodisi na to ali ono stran! To čakanje bo zlasti v zimskem času za vsakega huda in težka pokora. Zato pozivamo naslov, da to spremembo voznega reda, ki jo moremo vsi smatrati edino le za šikano in nesmiselno kaprico, takoj odpravi! Kajti, le mimogrede omenjeno, pri tem niso oškodovani samo naši interesenti, temveč tudi interesi državnega avtoprometa, ker državni poštni avtomobil baje k temu vlaku ne more voziti in odhaja pozneje vedno prazen na Mestinje. Kakor je videti, si država pljuje v svojo lastno skledo.

Razkrit zločin pri Bledu. O groznem in zverinskem zločinu pri Bledu smo zadnjič poročali. Hitreje, kot se je to pričakovalo, se je zločin pojasnil. Umorjena je neka 22letna Anica Vršnik. Bila je služkinja. Imela je ljubavno razmerje z nekim kmečkim fantom že tri leta. Posledice niso izostale. Poslovila se je iz službe in — izginila. Zdaj so našli njene zgorele ostanke. Umoril, razsekal in zažgal jo je njen ljubimec. — Kako strašen je ta konec nesrečne mladenke, ki se je udala grehu! Kako izgubljeno, za vedno uničeno je življenje kmetskega fanta, ki je iz greha nečistosti padel v tako strašen greh — uboja. Mladina, živi pošteno!

Divji lovec — ustreljen! Sedanji čas je za divje lovec na gamze zelo zapeljiv. In tako je zapeljal tri kmete iz solčavskih hribov, da so šli nad gamze v Kamniške planine. Tri lepe gamze so ustrelili, jih na tla položili in legli k počitku. Slučaj pa je hotel, da sta ta dan bila v teh gorah dva lovska čuvaja. Z vrhov sta opazila mrtvo in živo trojico na bregu. Previdno sta se priplazila do njih. Zavpila sta. Eden je zbežal, eden je spal naprej, tretji pa je dvignil puško in pomeril. Pomerila pa sta tudi lovska čuvaja in sprožila: divji lovec je padel ustreljen na tla. Speči tovariš se je zbudil, a se je takoj udal. Moral je sedaj vse tri gamze nesti v Kamnik. Sodišče v Kamniku sedaj preiskuje, kdo so ti trije divji lovci. Ustreljeni je neki Pankrac Klemenšek, baje oče peterih otrok. Preiskuje pa se tudi, če sta lovska čuvaja pravilno ravnala, ko sta takoj streljala.

S sejma je šel in — izginil! Neki kmet iz ptujske okolice je prignal v